

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *Syys* kuun *16* p:nä 19*49* klo *12.00*

Asia: *II varapuheenjohtajan vaali*

..... ehdotus "Jaa"

..... ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	—		Linna, Ilmari	—	
Ahonen, Arvo	/		Manninen, Elis	/	
Alanko, Kustaa	—		Matilainen, Kalle	/	
Ericksson, Georg	—		<i>Matila V.</i>	—	
Fagerholm, K.-A.	—		Mäkelä, Uljas	—	
Flinck, Anni	/		Paasio, Rafael	—	
Haapasalo, Kalervo	/		Paasivuori, Tyyne	—	
Helle, Veikko	+		Partanen, Ensio	+	
Hellsten, Voitto	/		Pesonen, Edvard	/	
Henriksson, Gunnar	—		Pitsinki, Kaarlo	—	
Hostila, Sulo	/		Raunio, Eino	/	
Kajala, Olavi	—		<i>Rudin A.</i>	/	
Kalavainen, Meeri	/		Sandelin, Valdemar	—	
Kokkola, Veikko	/		Siltanen, Sylvi	—	
Koskinen, Artturi	/		Siren, Eino	+	
Käkelä, Valde	/		Terästö, Edit	+	
Leskinen, Väinö	/		Tikkaaja, Väinö	—	
Lindblom, Olavi	—		Vilponiemi, Väinö	/	
Lindeman, Lars	—		Virtanen, Viljo	/	
			Voutilainen, Uuno	/	
			Väyrynen, Antero	/	

Pöytäkirja.

Pöytäkirja sos.dem.eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin Eduskuntatalossa lokakuun 1 päivänä 1964.

Puheenjohtaja Veikko Helle. Läsnä: katso liite.

Pöytäkirjan tarkistajat: Uljas Mäkelä ja Tyyne Paasivuori.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen ryhmä hyväksyi työvaliokunnan ehdotuksen Uni-Kyp joukoille myönnettäväksi määrärahaksi ja YK:lle myönnettäväksi avustukseksi.

2 §.

Edustaja Raunio pyysi puheenvuoron ja ilmoitti ryhmälle, että hän oli noin tunti sitten saanut kuulla eräältä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön virkamieheltä, että valtioneuvosto oli tehnyt päätöksen, jonka mukaan yhtään miestä ei lähetetä tietyn ajan jälkeen työnvälityksen kautta valtion työmaille.

Edustaja Lindblom sen sijaan tiesi kertoa, että Virolainen ja kulkulaitosten ja yl.töiden ministeri Timonen olivat olleet sitä mieltä, että Arava tulisi saamaan työllisyysvaroja. Hän tiesi edelleen kertoa, että TVH on vaatinut hallitukselta tällä viikolla 40 miljoonan markan määrärahaa voidakseen pitää nykyiset työmaat käynnissä. Ellei tätä määrärahaa saada, niin miehiä on irtisanottava.

Edustaja Haapasalo ehdotti, että siltä varalta, että Raunion antama tieto pitää paikkansa työvaliokunnalle on annettava oikeus ryhtyä heti tarvittaviin toimenpiteisiin.

Edustaja Kokkola tiesi puolestaan kertoa, että valtiovarainministeriön puolesta Rekola oli ilmoittanut valtiovarainvaliokunnan verojaostolle, että lisäbudjettiⁱⁿ tultaisiin otta-
maan 45 milj. markkaa työllisyystöiden jatkamiseksi.

Keskustelun päätyttyä ryhmä päätti antaa työvaliokunnalle val-

tuudet ottaa selvää tilanteesta ja jos tilanne osoittautuu sellaiseksi kuin edustaja Raunio on ilmoittanut, ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin.

3 §.

Liikevaihtoverolain suhteen ryhmä yksimielisesti hyväksyi työvaliokunnan ehdotuksen.

4 §.

Edustaja Hostila esitteli ryhmälle Kansaneläkkeensaajien keskusliiton kirjelmän, ja suositteli sitä, että ryhmä lähettäisi lähetystön pääministerin puheille.

Edustaja Kalavainen kannatti Hostilan ehdotusta ja totesi samalla, että kun palkansaajien tulot ovat viime aikoina nousseet noin 12 %:lla, niin kansaneläkkeensaajien tulot ovat nousseet vain 5 %.

Asiasta käyttivät vielä puheenvuoron edustajat Voutilainen, Haapasalo ja Kajala. Ja tämän jälkeen ryhmä yksimielisesti päätti lähettää pääministerin luokse lähetystön, joka tulisi jättämään kirjelmän, jossa vaaditaan nopeita toimenpiteitä kansaneläkkeensaajien elinehtojen parantamiseksi.

Vakuudeksi:

Puheenjohtaja

Teuvo Ilonen

Sihteeri

S. J. Kolomo

Pöytäkirja tarkistettu:

Olavi Mäkelä

Sigfrid Raunio

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *Isä* kuun *1* ... p:nä 19*64* ... klo *16*

Asia:

..... ehdotus "Jaa"

..... ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	/		Linna, Ilmari	/	
Ahonen, Arvo	—		Manninen, Elis	+	
Alanko, Kustaa	/		Matilainen, Kalle	/	
Ericksson, Georg	—		<i>Matti La Veikko</i>	/	
Fagerholm, K.-A.	—		Mäkelä, Uljas	/	
Flinck, Anni	—		Paasio, Rafael	/	
Haapasalo, Kalervo	/		Paasivuori, Tyyne	/	
Helle, Veikko	/		Partanen, Ensio	—	
Hellsten, Voitto	/		Pesonen, Edvard	—	
Henriksson, Gunnar	/		Pitsinki, Kaarlo	/	
Hostila, Sulo	/		Raunio, Eino	/	
Kajala, Olavi	+		<i>Ordi A.</i>	—	
Kalavainen, Meeri	/		Sandelin, Valdemar	—	
Kokkola, Veikko	—		Siltanen, Sylvi	—	
Koskinen, Artturi	/		Siren, Eino	/	
Käkelä, Valde	—		Terästö, Edit	/	
Leskinen, Väinö	/		Tikkaaja, Väinö	—	
Lindblom, Olavi	/		Vilponiemi, Väinö	—	
Lindeman, Lars	—		Virtanen, Viljo	—	
			Voutilainen, Uuno	/	
			Väyrynen, Antero	/	

Tank.

Pöytäkirja sos.dem.eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin Eduskuntatalossa lokakuun 8 päivänä 1964.

Puheenjohtaja: Paasio. Läsnä: katso liite.

Pöytäkirjan tarkistajat: Artturi Koskinen ja Valde Käkelä.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen ryhmä yksimielisesti hyväksyi työvaliokunnan ehdotuksen, jonka mukaan ryhmässä kuultaisiin asiantuntijoina tohtori Arno Niintä ja pääjohtaja Reino Oittista, koska oli saatu tietää, että hallituksessa oli suunnitelmia, joiden mukaan *virkamies hallituksen* esitys ammattikasvatushallituksesta tul-taisiin peruutamaan.

2 §.

Ryhmä hyväksyi yksimielisesti työvaliokunnan ehdotuksen ryhmän edustajiksi Suomen Television ohjelmaneuvostoon.

3 §.

Työvaliokunnan ehdotus siitä, että tohtori Pentti Viitaa ehdotettaisiin jäseneksi maataloustulolakia valmistelevaan toimikuntaan hyväksyttiin yksimielisesti.

4 §.

Ryhmä otti vastaan Keski-Suomen maakuntaliiton lähetystön, joka selosti Keski-Suomen matkailuasioden kehittämistä. Selostukset kuultiin metsänhoitaja Kivelältä ja dipl.insinööri Toikalta.

Puheenjohtaja kiitti lähetystöä ansiokkaasta selostuksesta ja lupasi, että ryhmä tulee paneutumaan asiaan perusteellisesti ja vakavasti ja mainittakoon lisäksi, että keskusteluun ot-tivat osaa edustajat Kajala, Raunio, Leskinen ja Aalto.

Vakuudeksi:

Puheenjohtaja

Rajal Paasio

Sihteeri

S. J. Holamo

Pöytäkirja tarkistettu:

Valde Käkelä

Artturi Koskinen

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *lok* kuun *8* p:nä 19. *69* klo *16*

Asia:

..... ehdotus "Jaa"

..... ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	<i>✓</i>		Linna, Ilmari	<i>✓</i>	
Ahonen, Arvo	<i>✓</i>		Manninen, Elis	<i>✓</i>	
Alanko, Kustaa	<i>✓</i>		Matilainen, Kalle	<i>✓</i>	
Eriksson, Georg			<i>Math'la Veikko</i>	<i>✓</i>	
Fagerholm, K.-A.	<i>ilmi.</i>		Mäkelä, Uljas	<i>✓</i>	
Flinck, Anni	<i>✓</i>		Paasio, Rafael	<i>✓</i>	
Haapasalo, Kalervo	<i>✓</i>		Paasivuori, Tyyne	<i>✓</i>	
Helle, Veikko	<i>✓</i>		Partanen, Ensio	<i>✓</i>	
Hellsten, Voitto	<i>✓</i>		Pesonen, Edvard	<i>✓</i>	
Henriksson, Gunnar	<i>✓</i>		Pitsinki, Kaarlo	<i>✓</i>	
Hostila, Sulo	<i>ilmi.</i>		Raunio, Eino	<i>✓</i>	
Kajala, Olavi	<i>✓</i>		Sandelin, Valdemar	<i>✓</i>	
Kalavainen, Meeri	<i>✓</i>		Siltanen, Sylvi	<i>✓</i>	
Kokkola, Veikko	<i>✓</i>		Siren, Eino	<i>✓</i>	
<i>—</i> Koskinen, Artturi	<i>✓</i>		Terästö, Edit	<i>✓</i>	
<i>—</i> Käkälä, Valde	<i>ilmi.</i>		<i>Arden</i>	<i>✓</i>	
Leskinen, Väinö	<i>✓</i>		Tikkaja, Väinö	<i>✓</i>	
Lindblom, Olavi	<i>✓</i>		Vilponiemi, Väinö	<i>✓</i>	
Lindeman, Lars	<i>✓</i>		Virtanen, Viljo	<i>✓</i>	
			Voutilainen, Uuno	<i>✓</i>	
			Väyrynen, Antero	<i>✓</i>	

Pöytäkirja sos.dem.eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin Eduskuntatalossa lokakuun 15 päivänä 1964 kello 15.00
 Puheenjohtaja: Paasio. Läsnä: katso liite.
 Asiantuntijoina läsnä ylijohtaja, tohtori Aarno Niini kauppa- ja teollisuusministeriöstä ja pääjohtaja Reino Oittinen kouluhallituksesta.
 Pöytäkirjan tarkistajat: Ensio Partanen ja Edvard Pesonen.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja luovutti välittömästi puheenvuoron pääjohtaja Aarno Niinille, joka totesi mm. seuraavaa:

14.10.64 valtioneuvoston iltakoulussa oli tehty päätös, jonka mukaan virkamieshallituksen antama ^{esitys} ammattikasvatushallituksesta tultaisiin peruuttamaan.

Periaatteessa kysymys ammattikasvatushallituksen aikaansaamisesta on ollut vireillä vuodesta 1947 lähtien. Eduskunta on myös useaan otteeseen lausunut toivomuksia ^{ammattikoulu-} ~~kouluhallituksen~~ hoidollisesta ja keskittämisestä. Toivomuksia on lausuttu myös siitä, että maatalousopetus tulisi siirtää muun ammattikoulutuksen yhteyteen myös hallinnollisesti. Tehtyjen suunnitelmien mukaan ammattikasvatus tultaisiin ensimmäisessä vaiheessa kokonaisuudessaan keskittämään kauppa- ja teollisuusministeriön alaiselle keskushallitukselle, kuten virkamieshallitus on lakiesityksessään ehdottanut. Toisessa vaiheessa pyrittäisiin laajempaan keskittämiseen kuten mm. Mannion komitea on ehdottanut.

Kuullun pääjohtaja Niinenselostuksen jälkeen puheenjohtaja luovutti puheenvuoron toiselle asiantuntijalle pääjohtaja Reino Oittiselle, joka totesi mm. seuraavaa:

Tasapainottaminen ja parempi yhteistoiminta voitaisiin luonnollisesti saada aikaan nykyistä suuremmalla keskittämi-

sellä. Ensimmäisenä asteena on suunniteltu keskittämisessä sitä, että ammattikasvatushallituksen alaisuuteen tulisi valtaosa ammattikouluistamme. Tässä järjestyksessä on menetelty mm. Ruotsissa. Asia ei ole kuitenkaan autettu sillä, että perustetaan kauppa- ja teollisuusministeriön alainen ammattikasvatushallitus, vaan on pyrittävä yhteiseen kouluhallintoon ja ammattikasvatus tulisi myöskin siirtää opetusministeriön alaisuuteen. Paikallinen ja alueellinen yhteistyö edellyttää myös keskittämistä. Ruotsissa on nyt päädytty täydelliseen keskittämiseen. Ammattikasvatushallitus olisi saatava opetusministeriön alaisuuteen. En usko, että yhteydet teollisuuskenttään tästä millään tavalla kärsisivät.

Perustettavaan ammattikasvatushallitukseen suunnitellaan palkkauksellisesti korkeampia virkoja kuin mitä on esim. kouluhallituksessa. Hyväksyn tämän edellyttäen, että samaa linjaa noudatetaan myös muihin keskushallituksiin nähden. Hyväksyn suunnitelmat ammattikasvatushallituksen perustamiseksi, mutta esitän samalla toivomuksen, että se mahdollisimman pian siirrettäisiin opetusministeriön alaisuuteen.

Asiantuntijalausuntojen jälkeen käytiin ryhmässä seuraava keskustelu:

Edustaja Haapasalo: Hallituksen esitys merkitsee merkittävää edistysaskelta, vaikka se onkin vain osa ratkaisusta. Valtiovarainvaliokunnassa on todettu mm. palkkoja käsiteltäessä kouluhallinnon hajanaisuutta^s. Asia on mielestäni sitä suuruusluokkaa, että jos hallitus peruuttaa mainitun esityksen, asiaa ei pidä jättää siihen, vaan ryhmän on todella tehtävä jotakin.

Edustaja Aalto: Olisi harkittava käyntiä pääministerin luona.

Edustaja Ahonen: kannatti Aallon ehdotusta.

Edustaja Kajala: Olemme selvästi ilmaisseet kantamme budjetin käsittelyn yhteydessä, ja olisi todella outoa jos nyt, siinä tapauksessa, että hallitus peruuttaa mainitun esityksen, emme tekisi mitään, vaan olisimme hiljaa. Meillä on todella syytä, siinä tapauksessa, että hallituksen esitys peruutetaan kääntyä suoraan pääministerin puoleen.

Ryhmä päätti yksimielisesti jättää asiasta kirjelmän pääministerille 16.10.1964. Kirjelmän, jossa toivottaisiin hallituksen peruuttavan päätöksensä peruuttaa virkamieshallituksen antama esitys ammattikasvatushallituksesta.

2 §.

Ryhmän uudet jäsenet luovuttivat puheenjohtaja Rafael Paasilolle visakoivusta tehdyn ja puoluetunnuksin varustetun puheenjohtajan nuijan tunnustuksena menestyksellisestä työstä saavutetun vaalivoiton hyväksi. *ks. liite.*

Kansanedustaja Edit Terästä luovutti lisäksi kukkakimpun kunnallisvaaleissa suurimman äänimäärän saaneelle edustaja Tyyne Paasivuorelle.

3 §.

Kunnallisasiainsihteeri Anssi Kalk^rkinen antoi ryhmälle ennakkoselvityksen kunnallisvaalien tuloksista. Sihteeri Kalk^rkisen antaman selostuksen pohjalta käytiin seuraavat keskustelut:

Edustaja Lindeman: Meidän on nyt harjoitettava sellaista politiikkaa, ^{että}vetumatkamme säilyisi valtiollisiin vaaleihin asti. Tämä tulos antaa nyt aihetta tutkia omaa sisäistä tilannettamme. On vakavasti keskusteltava sosialidemokratian yhtenäisyyskysymyksestä. Aikakauslehtikysymys ja puoluetoimitsijoiden suhtautuminen puheenjohtajaan on nyt reilusti selvitettävä.

Edustaja Raunio: Puolueen puheenjohtajaa on ikävällä tavalla parjattu kentällä ja puoluetoimitsijoiden kokouksissa. Kyllä joku järjestys täytyy saada aikaan myös puoluetoi-

mistossa. Ikävintä on se, että tällainen puolueen palkkahenkilöiden ikävä käytös on kohdistunut nimenomaan puolueen puheenjohtajaan, joka varmaan on viettänyt paljon unettomia öitä ennen näitä menestyksellisiä vaaleja.

Edustaja Alanko: Ei pidä unohtaa vanhusten osuutta vaaleihin vaikuttavana tekijänä.

Edustaja Vilponiemi: Nyt olisi tärkeätä kartoittaa kaikki suuret sos.dem.puolueen suunnitelmat ennen valtiollisia vaaleja. Olisi hyvä jopa olla komitea laatimassa tiettyä työsuunnitelmaa. Puhuminen linjoista saa nyt riittä. Suomen kansa ei ~~mmh~~ ole meitä jakanut vuohiin ja lampaisiin. Meidän on pidettävä poliittiset intohimot kurissa, muuten ei valtiollisissa vaaleissa edetä toivotulla tavalla.

Edustaja Mattila: Olisi syytä laatia erityinen maatalouspoliittinen ohjelma tulevia vaaleja varten.

Edustaja Kajala: Rivit on pidettävä koossa. Oltava puoluekokouksen tekemien päätösten takana. Ei yksin riitä, että olemme oppositiossa, vaan tärkeintä on se, missä tarkoituksessa se tapahtuu. Olen erittäin närkästynyt siitä, että Pajulahdessa puoluetoimitsijoiden kokouksessa oli paitsi yksityisissä kannanotoissa, niin myös kokonaisuudessaan puolueen puheenjohtajaa suorastaan parjattu ja nolattu. Meidän tulee antaa julkilausuma, jossa ytimenä on yhteistyö sekä ilmoitus siitä, että tulemme kaikkemme tekemään nimenomaan kuntien aseman helpottamiseksi. Tämä tulevia vaaleja ajatellen.

Edustaja Flinck: Kymmenen vuoden aikana en ole tämän miellyttävämpää ryhmä kokousta kokenut. Tähän mennessä on ollut vain alaspäin menoa. Nyt näyttää siltä, että korpivaellus on päättynyt. Nimenomaan sovinnollisuus on herättänyt kansalaisissa luottamusta. Olisi myös syytä kuulla, onko puolueen johdon taholta kiinnitetty huomiota Sosialististen aikakauslehden sisältöön.

Edustaja Mäkelä: Pidän erittäin merkityksellisenä sitä, et-

tä näin voitollisiin kunnallisvaaleihin ja niiden valmiste-
luun ryhdyttiin riittävän ajoissa. Olen samaa mieltä myös
kaikkien niiden kanssa, jotka puhuvat ehjästä sosialidemokra-
tiasta. Olen myös sitä mieltä, että on syytä antaa julkilau-
suma, jolla pyyhkäistään pois kaikki liehakoitsijoiden tou-
hut ja puheet.

Edustaja Voutilainen: Täällä on käynyt riittävän selvästi
ilmi, että yhteistyön muodot eivät tällä hetkellä ole parhaat
mahdolliset eduskuntaryhmän ja puoluetoimiston välillä.
Luottamukselliset suhteet on myös itäiseen naapurimaahamme
palautettava. Ne eivät ole tällä hetkellä siinä kunnossa
kuin niiden pitäisi olla. Jossain on vika. Onko asiaan pe-
rehty riittävästi puolueen johdon piirissä.

Edustaja Henriksson: Haluaisin huomauttaa, että kun puhumme
vitosta näissä kunnallisvaaleissa, ei se merkitse ainoas-
taan sitä, ^{vaan} että nyt on vasta peitetty aikaisemmat tappiot.
Valitan sitä, että täällä eivät puoluetoimitsijat ole kuun-
telemassa sitä, mitä täällä puhuttiin. On luonnollista,
että ennen kaikkea puolueen palkkarenkien tulisi ryhtyä sovin-
nolliseen työhön. Puoluetoimisijat eivät näköjään ole
iloisia vaalien tuloksesta, koska nyt vaalienkin jälkeen
heidän edesottamuksensa puolueen johtoa kohtaan on ollut
niin törkeätä, että en osaa paheksumistani riittävän sel-
västi ilmaista.

Edustaja Linna: Olen jo pitemmän aikaa ihmetellyt, kuin-
ka kauan puolueemme kestää sellaista tilaa, että puolue-
toimikunnan pää-ään^{ssa}en^{ss}kannattaja ei ole riviäkään puolueen
puheenjohtajan tueksi. Kuinka voi olla kestävä se, että
puoluetoimisijat puhuvat kentällä puolueen puheenjohtajaa
vastaan.

Edustaja Haapasalo: Juuri se, että ihmiset näkevät raken-
tavaa työtä saa aikaan äänten vyöryn. Monet olisivat olleet
meitä äänestämättä, ellei vaaliliittoja olisi syntynyt
TPSL:n kanssa. Kaikki sosialidemokraatit on saatava yhteisen

lipun alle ennen seuraavia eduskuntavaaleja. Ja julkilausuma, jos se annetaan, on annettava rakentavassa hengessä.

Edustaja Roden: Aikanaan, kun Sosialistinen Aikakauslehti perustettiin, lienee ollut tarkoitus, että siinä käsiteltäisiin suuren luokan teoreettisia kysymyksiä, eikä ainoastaan linjakysymyksiä. Maataloustulolaki, koko kansan eläke ynnä muut aktueellit kysymykset olisivat sellaisia asioita, joita voitaisiin mm. käsitellä Sosialistisessa Aikakauslehdessä. Mitä julkilausumaan tulee, niin siinä on otettava esille kunnallisia kysymyksiä ja tunnustus valitsijoille siitä, että he ovat äänestäneet niin suurin joukoin sosialidemokraattista puoluetta. Mutta siinä ei ole puhuttava mistään linjakysymykistä. Puoluetoimikunnan tulisi pyrkiä täydelliseen sosialidemokraattisten voimien yhdistämiseen.

Edustaja Aalto: Mielestäni on ennen seuraavia vaaleja kiinnitettävä huomiota erityisesti maalaiskuntien palkansaajien asemaan ja nimenomaan epäoikeudenmukaisuuteen verotuksessa. Mielestäni tärkeintä on, että pyrimme määrätietoisesti aineellisen verotuksen uudistamiseen ja köyhien kuntien yhdistämiseen.

Edustaja Mattila: Julkilausuma on annettava rakentavassa hengessä. Siinä voisi olla myös maininta ulkopoliittisesta linjasta, koska viime aikainen myönteinen kehitys on mielestäni nähtävissä myös kunnallisvaalien tuloksessa.

Edustaja Leskinen: On aivan oikein, että ryhmä antaa julkilausuman. Ja sellaisen julkilausuman, että se tulee muodostamaan hyvän lähtökohdan voitollisten vaalien jälkeen. Pidän vaalien tulosta käänteentekeväenä ja merkkinä sosialidemokratian jatkuvasta voitollisesta eteenpäin menosta. Hajanaisuutta emme saa työväenliikkeen keskuudesta lopullisesti poistettua ennenkuin ammattiyhdistysliikkeessä on myön saatu yhdistyminen aikaan. En katso aiheelliseksi siitä, että julkilausumassa on syytä korostaa linjakysymyksiä ja puheenjohtajan asemaa. Voimat on keskitettävä suuriin kysymyksiin, kuten edustaja Roden mainitsi, eikä

enää jättävä "vatsasta kiinni" - linja- ja henkilökysymyksiin.

Edustaja Kajala: Oli hauska kuulla, että toveri Leskinen yhtyi yhteiseen kauniiseen kuoroon.

Edustaja Kokkola: Tällä hetkellä kenttä on erittäin hyvässä kunnossa ja sitä on myös siinä mielessä hoidettava. Julkilausumassa olisi korostettava sitä, että viime puoluekokouksen viitoittama tie on tuonut sosialidemokratialle voitoja.

Edustaja Pitsinki: Mikään lehti ei voi luonnollisestikaan olla jokaisen mieleen. Sitä ei myöskään voi olla Sosialistinen Aikakauslehti. Ei ole vaivauduttu tutkimaan sitä, mikä on lehden tarkoitus ollut viime aikoina. Sen tarkoituksena on ollut olla foorumina, missä eri mielipiteet tulevat riittävässä määrin ja tasapuolisesti esille. On luonnollisesti periaatteellinen kysymys, mikä on lehden tarkoitus. Tässä mielessä asiaa käsitteli lehden toimitusneuvosto ja lähetti asian valmisteltavaksi kasvatusvaliokuntaan ja tulee sieltä toimitusneuvoston kautta puolue toimikuntaan. Se mitä puolue toimitsijat ovat sanoneet suljetussa tilaisuudessa puolueen oman väen keskuudessa ei ole tarkoitus saattaa tiedoksi kaiken maailman turuilla.

Edustaja Sandelin: Onko Sosialistinen Aikakauslehti sellainen forumi, että siinä saa julkaista myös puoluekokouksen vastaisia mielipiteitä, joita mm. ovat eräät kirjoitukset, nimenomaan ulkopoliittiset kirjoitukset. Asioiden rauhallinen ja asiallinen hoitaminen tulee koskea myös puolue toimitsijoita.

Puheenjohtaja Paasio: Tämä keskustelu on ollut mielenkiintoinen ja jopa miellyttävä. Mielestäni tämä on ollut osoitus alkavasta sovinnollisuudesta keskuudessamme. Julkilausumassa^{ei} tulisi käydä ilmi, että me tartumme toistemme olemattomaan tukkaan, vaan meidän on käytettävä hyväksemme sitä miellyttävää olo tilaa, missä nyt olemme. Meidän on paneu-

duttava kysymykseen sellaisesta ryhmästä, kuin TPSL. Toisin sanoen sen poistamiseen. Henkilökohtaisesti minun täytyy sanoa, että minuun ei tehnyt hyvää vaikutusta täällä usein mainittu Pajulahden kokous lähinnä puoluetoimitsijoiden menettelyn takia. En tarkoita tällä sitä, että puolueen puheenjohtajaa ei saisi arvostella, mutta merkitsee erittäin paljon se, millä tavalla se tehdään.

Käydyn keskustelun jälkeen ryhmä päätti antaa julkilausuman valmistelun työvaliokunnan tehtäväksi siten, että työvaliokunta ottaa huomioon edellä mainitut ryhmässä esitetyt toivomukset ja mielipiteet.

4 §.

Ryhmä valitsi Puolaan lähetettävään parlamenttivaltuuskuntaan edustajakseen kansanedustaja Sandelinin.

Vakuudeksi:

Puheenjohtaja:

Rauno Paasio

Sihteeri

S. J. Kolomo

Pöytäkirja tarkistettu:

Reino Partanen

Edward Penney

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous 10 p:nä 1964 klo 15

Asia: Ammatillisen valtuuskunnan
Asiantuntijat: A. Niemi, R. Oittinen

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	/		Linna, Ilmari	/	
Ahonen, Arvo	/		Manninen, Elis	+	
Alanko, Kustaa	/		Matilainen, Kalle	/	
Ericksson, Georg	-		Mattila, Veikko	+	
Fagerholm, K.-A.	ilm.		Mäkelä, Uljas	/	
Flinck, Anni	/		Paasio, Rafael	+	
Haapasalo, Kalervo	/		Paasivuori, Tyyne	-	
Helle, Veikko	/		Partanen, Ensio	+	
Hellsten, Voitto	+		Pesonen, Edvard	+	
Henriksson, Gunnar	/		Pitsinki, Kaarlo	/	
Hostila, Sulo	+		Raunio, Eino	+	
Kajala, Olavi	+		Rodén, Aulis	+	
Kalavainen, Meeri	+		Sandelin, Valdemar	+	
Kokkola, Veikko	+		Siltanen, Sylvi	+	
Koskinen, Artturi	/		Siren, Eino	/	
Käkelä, Valde	ilm.		Terästö, Edit	/	
Leskinen, Väinö	-		Tikkaoja, Väinö	/	
Lindblom, Olavi	+		Vilponiemi, Väinö	-	
Lindeman, Lars	/		Virtanen, Viljo	/	
			Voutilainen, Uuno	/	
			Väyrynen, Antero	+	

Pöytäkirja sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin Helsingin Työväentalossa uuden puolen eriössä lokakuun 22 päivänä 1964 kello 16. Puhetta johti Rafael Paasio. Läsnä: Katso liite. Pöytäkirjan tarkistajat Eino Raunio ja Akseli Rodén.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja totesi, että ryhmäkokous pidetään poikkeuksellisesti Työväentalossa, koska Suomen Ammattijärjestö~~x~~ oli ryhmän sinne kutsunut ja halusi toimia isäntänä tässä ryhmäkokouksessa ja toivoi saavansa samalla kertoa omista huolistaan ja antaa myös tietoja nykyisestä Suomen Ammattijärjestön tilasta.

Puheenjohtaja Paasio ehdotti työjärjestykseksi sellaista menettelyä, että ensin käsiteltäisiin varsinaiset kokousasiat ja sen jälkeen kuultaisiin, mitä SAJ:llä olisi sanottavaa.

Ajankohtaisin aihe tällä hetkellä on budjetti ja siitä syystä annettiin ensimmäinen puheenvuoro ed. Rauniolle, joka on lupautunut myös vastaamaan budjettia koskeviin kysymyksiin.

Ed. Raunio kiinnitti selvityksessään huomiota erityisesti hallituksen suorittamiin supustuksiin eli ns. karsintaohjelmaan, todeten mm., että on täysin epäoikeudenmukaista, että maatalouden kohdalla supistukset ovat ainoastaan 490.000 markkaa, mutta sen sijaan lisäystä peräti 10 000 000 markkaa.

Raunion selostuksen pohjalta käytiin seuraava keskustelu:
Ed. Lindeman: Minulla on terveisiä Saaristoasiain neuvottelukunnalta sos.dem.ryhmälle. Neuvottelukunta toivoo ryhmän kiinnittävän budjetin käsittelyn yhteydessä erityistä huomiota saariston ja syrjäseutujen sähköistämishankkeisiin. Mielestäni tämän asian

pitäisi tapella enemmän kuin mitä tähän mennessä on tehty.

Samaan asiaan kiinnittivät myös huomiota ed. Hostila ja Haapasalo.

Ed. Haapasalo: Kemijoki Oy:n osakekannan korotus yhdellä miljardilla markalla on pyyhitty budjetista pois. Tämä on valitettavaa lähinnä siitä syystä, että ulkomaisten lainojen antajien taholta on todettu, että Kemijoki Oy:n osakekanta on liian pieni ja he olivat esittäneet toivomuksen, että olisi sitä syytä korottaa.

Sähköistämiskysymyksestä ed. Haapasalo lausui seuraavaa:

Nyt maksetaan vasta v:n 1963 rästejä sähköyhtiöille ja näin ollen olisi syytä nousta tässä asiassa suorastaan kapinaan. Sähköyhtiöt ovat ilmoittaneet, että elleivät ne saa 400 miljoonaa markkaa, ne lopettavat maaseudun sähköistämistyöt.

Täysin järjetöntä tässä Kaitilan suunnittelemassa karsinaohjelmassa on se, että määrärahasupistuksia on suoritettu ammattikoulujen ja teknillisten koulujen kohdalla. Sos.sdem.valiokuntaryhmä tulee tekemään kaikkensa näiden määrärahojen säilyttämiseksi, mutta luulen, että porvarien muuri on liian vahva tällä kertaa.

Ed. Väyrynen: Oulun yliopisto on tähän mennessä joutunut toimimaan kahdessa parakkirakennuksessa ja näin ollen olisi vihdoinkin työt yliopistorakennuksen aloittamiseksi ja yliopistorakennuksen rakentamiseksi saatava käyntiin.

Ed. Hellsten: Sos.dem.ryhmän vastalauseessa tulisi kiinnittää myös huomiota asevelvollisten päivärahoihin ja tehtävä ehdotus niiden korottamisesta elinkustannuksia vastaavasti.

Ed. Raunio: Hallitus on jo nyt ilmoittanut, että ensi vuonna

ei oteta vapaaehtoisia asevelvollisia. Tämä kuitenkin käytännössä merkitsee sitä, että juuri nämä, jotka tulisivat vapaaehtoisina armeijaan menemään, jäävät työttömiksi ja joutuvat hakeutumaan työttömyyskortistoihin.

Ed.Käkelä selosti Kaitilan supistuksia sairaaloiden kohdalla.

Ed.Koskinen kiinnitti myös huomiota maaseudun sähköistämiseen sekä siihen, että porvarit pyrkivät saneeraamaan sellaiset tiettyökohteet, jotka ovat eräille paikkakunnille työllisyyttä ajatellen aivan välttämättömiä.

2 §.

Puheenjohtaja luovutti puheenvuoron SAJ:n pääsihteerille Jaakko Rantaselle, joka avauspuheenvuorossaan mainitsi mm. seuraavaa:

On erittäin miellyttävää puhua Suomen suurimman puolueen kansanedustajille. Puheen teemana tulee olemaan tilanne ammattiyhdistysrintamalla tällä hetkellä. Valitettavasti en voi vielä tänään puhua Suomen suurimman ammatillisen keskusjärjestön edustajana, mutta uskoisin asian pian näin olevan. Katso liite, josta selviää tämän hetkinen tilanne ammattiyhdistysrintamalla numeroiden valossa. Valitettavasti tällä hetkellä eivät vielä kaikki kansanvaltaiset ammattijärjestöt ole SAJ:n piirissä, vaan eräitä merkittäviä ammattijärjestöjä on vielä ns. välimaastossa ja näistä suurimmat ovat KTV ja VY sekä Liiketyöntekijäin liitto. Jaetusta monisteesta käy, jos suoritetaan yhteenlasku, selville, että Suomen ammattijärjestön ja sen ulkopuolella olevien ts. niiden liittojen, jotka ovat välimaastossa yhteenlaskettu jäsenmäärä on suurempi kuin SAK:n Poliittinen jakautuma SAK:ssa on tällä hetkelle se, että vain noin 1/3 on ns. simonisteja ja loput lähinnä kuuluvat SKDL:ään. Viime aikoina on

jälleen herätetty keskustelu ammattijärjestöjen yhdistämiskysymyksestä. Lähinnä tässä on esitetty kahdenlaisia mielipiteitä. Toisaalta on vaadittu amerikalaisyylistä katto-organisaatiota, mutta toisaalta on vain yksi kanta todettu, että kysymyksessä on vain henkilöiden välinen riitä ja näin ollen koko asian ydin olisi vain henkilösuhteet.

Kun v. 1960 SAK:n työvaliokunta 6 kommunistin ja 3 simonistin ääneten voimalla voittivat 8 sos.dem.ääntä estivät ne ulkopuolisten liittojen pääsyn SAK:n ja rikkoivat näin pohjan yhteistyölle. Tämä vei luoton ja yhteistyömahdollisuudet SAK:n piirissä. Paras tapa vastustaa diktatuuria ei ole liittyminen näihin diktatuuria kannattaviin. Ei ollut enää mitään teknillisiä mahdollisuuksia saada ääntä kuuluville SAK:ssa edes tiukalla oppositiopolitiikallakaan. Paperiosastoilla pelaaminen teki mahdottomaksi päästä demokraattisin keinoin määräämään ammattiyhdistysliikkeen asioita. Eräänä pahimpana kantona kaskessa on ollut myös se, että SAK on voimakkaasti rahoittanut Päivän Sanomat nimistä lehteä. Todettakoon ~~muuten~~ tässä yhteydessä vielä se, että tämän lehden rahoittajina täytyy olla myös muita ulkopuolisia kuin vain ammattiyhdistysliike, koska ammattiyhdistysliikekään ei ole voinut niin paljon maksaa Päivän Sanomille kuin mitä sinne on varoja investoitu. Ei ole epäilystäkään siitä, mitä nämä ulkopuoliset varat ovat tulleet. Ne eivät ole maalaisliiton rahoja, eivätkä työnantajien rahoja, vaan rahat ovat tulleet kansainvälisen kommunismin rahastoista. Vaaliliitot kommunistien kanssa osoittavat, että rahoittajat ovat kiristäneet otettaan. Rahoittajat määräsivät myös TPSL:n puoluekokouksessa Aulangolla. Eduskunnassa istuu tällä hetkellä neljännes ei-kansanvaltaisia kansanedustajia. Jos nämä yhdessä ei-kansanvaltaisen ammattiyhdistysliikkeen kans-

sa olisivat päässeet johtamaan ammattiyhdistysliikettä, olisi se ollut maallemme liian vaarallista. Näin ollen palkansaajien ääni oli saatava kuuluville SAJ:n puitteissa. Voi vain arvata, missä tilanteessa oltaisiin, ellei olisi SAJ:n kaltaista vastavoimaa SAK:lle ja SAJ:n harjoittamaa oppositioasennetta.

SAJ:n ensimmäisessä äskettäin ^{pidetyssä} ~~pidettävässä~~ liittokokouksessa tuhlattiin vain vähän aikaa menneiden tarkasteluun ja pääasiassa aika uhrattiin tulevaisuuden toiminnan vakauttamiseen. Huomattakoon, että kukaan ei esittänyt neuvotteluja SAK:n kanssa. Ratkaisu tapahtui jo v. 1960. Tämä ei ole mikään SAJ:n toimiston käsitys, vaan tämä on nimenomaan jäsenliittojen kanta. Kunni- oitamme eri ryhmien puolueettomuutta. Emme ole puuttuneet sos.dem-puolueen asioihin, mutta oletamme, että puolue ei myöskään puutu ay-liikkeen asioihin. Pyrimme siihen, että sos.dem.liikkeen asema on vahva myös ammattiyhdistysrintamalla ja sen jälkeen voimme katsoa, onko mahdollista pyrkiä yhteen ammatilliseen keskusjärjestöön. Näin ollen sos.dem.ammattiyhdistysliike olisi saatava yhteisen SAJ:n puitteisiin.

Pääsihteeri Jaakko Rantasen selostuksen pohjalta käytiin seuraava keskustelu:

Ed. Käkelä: Olisiko SAJ:n asema huonompi, jos puoluesovinto olisi syntynyt. Näin ollen herää kysymys, miksi SAJ:n toimitsijat vaikuttivat Aulangon kokouksen tulokseen.

Rantanen: Tuomari Kesänen on kertonut, että skogien harjoittamaan juntauukseen SAK ja TUL vastasivat vahvistamalla entisestään asemaansa TPSL:n johdossa. Todettakoon vielä, että ennen Aulangon kokousta SAJ:n jäsenkehitys jäättyi, koska odotettiin asioiden kehitystä.

Ed. Kajala: Pidän huonona asiana sitä, että SAK aikanaan hajoitettiin. Työväki ei ole koskaan voittanut hajanaisuuksista, Olen sitä mieltä, että vaalivoitto ei ollut SAJ:n ansiota. Ei asiat ole niin kuin Rantanen sanoi, vaan juuri päinvastoin. Työväenliike on saatava kokoon poliittisesti, ammatillisesti sekä myös urheilurintamalla.

Rantanen: Kysymys on siitä, olisiko tapahtuneet olleet vältettävissä. Viittaa siihen, mitä aikanaan tapahtui työväenliikkeen jakautuessa sos.demokraatteihin ja kommunisteihin. Kukaan ei ole väittänyt, että työväenliike on hajaannuksesta voittanut. En ole väittänyt myöskään sitä, että SAJ vaikutti sos.dem.vaalivoittoon kunnallisvaaleissa, mutta esim. se, että Kajala 3 kertaa SAJ:hin ja piti erittäin tärkeänä, että hänen haastattelunsa on ennen vaaleja SAJ:n ammattijärjestölehdessä, osoittaa, että Kajala katsoi, että se ainakin vaikuttaa vaaleihin.

Ed. Leskinen: Emme hyödy mitään sellaisesta keskustelusta ja puheenvuoroista, mitä Kajala täällä esitti. Ei voi olla Kajalankaan tarkoitus, että esim. SAK liitettäisiin SAJ:hin ja siellä siten pieni porukka pitäisi valtaa käsissään. On itsestään selvää, että yhteen ay-keskusliittoon on pyrittävä.

Ed. Lindeman: Rantasen antama selostus oli meille kaikille tarpeen. Yhdyn Rantasen käsitykseen siitä, missä järjestyksessä asioita tulisi hoitaa kaksijakoisuuden poistamiseksi. Ts. SAJ:n voimaa vahvistamalla. Kannustavinta on se, että SAK:ssa Vihtori Rantanen ja hänen simonistikumppaninsa ovat vain kyltti, jota kommunistit käyttävät hyväkseen ja hyötyvät ehkä enemmän kuin jos he olisivat selvästi SAK:ta johtamassa. Me kansainvaltaiset työ-

läiset, jotka ovat vielä SAK:n piirissä joutuvat ennemmin tai myöhemmin tekemään ratkaisunsa periaatteen diktatuuri - kansanvalta välillä. Ja kun SAJ on riittävän vahva on näille tehtävänä tie mahdollisimman sileäksi palata SAJ:hin. En epäile, etteikö puolueen sovintoneuvotteluissa Simonenkin olisi tahtonut sovintoa, mutta isännät pistivät Simosenkin aisoihin. Ei saa käydä niin, että yhdistymiseen on päästävä hinnalla millä hyvänsä. Se ei olisi onneksi kansainvaltaiselle ay-liikkeelle.

Ed. Vilponiemi: Sos.demokratia saa voimakasta tukea SAJ:n taholta nimenomaan juuri työpaikoilla. SAJ:n olemassaolo ja sen ensimmäisen liittokokouksen eräät päätökset ovat erittäin merkittäviä. Tässä vaiheessa ei SAJ:n ja SAK:n yhdistymisellä ole mitään käytännöllisiä edellytyksiä. Siirtyminen SAJ:hin on osoituksena siitä, että SAK on jättänyt työmiehen asian ajamisen.

Rantanen:Pulvaanien kanssa ei voida pysyviä ratkaisuja tehdä. Itseasiassa suurin kysymys tässä tapauksessa on se, miten suhtaudutaan kommunisteihin ammattiyhdistysliikkeessä. Missä on tällä hetkellä SAK:n voima? Metalliliitto, paperiliitto ja rakennustyöläisten liitto ovat ne, joilla jonkinlaista voimaa on. SAJ:n piirissä jo tällä hetkellä iskuvoimaisimmat liitot; paperiliitolla ehkä SAK:n liitoista paras iskuvoima. Rakennusliitto on täysin epäonnistunut, metalliliitto taas kaikista myötämielisin kulkemaan STK:n haluamalla tavalla. Ei pidä liioitella SAK:n voimaa. Reilut mietettelytavat SAK:n piirissä ovat utopiaa. Kommunistien panttivangit ts. kyltit SAK:ssa saavat monet ajattelemaan, että SAK:ssa olemme tekemisissä sosialidemokraattien kanssa. Tämän tarkoituksena on sekoittaa ja rikkoa rajat kansainvaltaisten ja ei-kan-

sainvaltaisten välillä ja näin ollen SAK työskentelee kommunistien hyväksi erittäin voimakkaasti.

Ed. Partanen: Siellä, missä sos.demokraatit menevät vaaleihin yhtyneinä toi voittoja. Lahdessa mm. havaittiin, että tämän ansiosta saatiin erittäin paljon ääniä Asko ja Upo Oy:n työläisiltä. Mikä on SAK:n voima tällä hetkellä? SAK:lla on niin vahvat perinteet, että sitä ei voida hajoittaa. Milloin ammattiyhdistysliike on hajoitettu siitä eroamalla? SAK:lla on lisäksi käytävissä ulkopuoliset voimavarat. Yhdyn siihen ajatukseen, että sos.dem.voimat on koottava SAJ:n lipun alle ja sitten ryhdyttävä yhteistyöhön kommunistien kanssa.

Ed. Anni Flinck: Palautan tässä mieliin menettelytapalain käsittelyn ja esitän toivomuksen, että SAJ:n taholta ei toistamiseen vastaavalla tavalla painostettaisiin sos.dem.eduskuntaryhmää.

Ed. Väyrynen: Puolueen ja eduskuntaryhmän harjoittama politiikka on luonnollisesti vaikuttanut vaalien tuloksiin, mutta olen myös havainnut, että SAJ on myös varsinkin työpaikoilla voinut huomattavasti vaikuttaa sosialidemokraattien vaalivoiton hyväksi. Olisi päästävä siihen, että löydettäisiin keinot yhtenäistämisen aikaansaamiseksi. Ei kommunistitkaan ole siinä käsityksessä, etteikö voitaisi päästä yhteisen keskusliiton puitteisiin. Kommunistit pelkäävät nimenomaan sitä, että he jäisivät yksin. Olen sitä mieltä, että vaatii vielä jonkinaikaa, ennenkuin hedelmälliseen yhteistyöhön voidaan mennä. Asiaa on pidettävä kuitenkin lämpimänä ja uskoisin, että olisi ehkä eduksi jos SAJ olisi tässä yhtenäistymiskysymyksessä aloitteentekijänä.

Ed. Käkälä: Tällainen rauhallinen teoreettinen keskustelu on erittäin miellyttävää. Sen tähden voin todeta, että olen täällä viihtynyt erittäin hyvin. Puolue on nyt edennyt. Olisi nyt syytä tutkia, mikä on vaikuttanut sos.dem.puolueen vaalivoittoon. Joukkoja ei ole pelättävä, vaan joukkoja on hallittava. On mentävä niitä lähemmäksi.

Rantanen: Emme ole lähteneet siitä, voidaanko SAK hajoittaa vai ei. Vaan meillä ei yksinkertaisesti v.1960 ollut muuta vaihtoehtoa kuin lähteä SAK:sta. Todettakoon, että SAJ:n jäsenistö on iältään nuorempaa kuin jäsenistö SAK:ssa. Tämä merkitsee sitä, että SAJ:n jäsenillä ei ole sitä tunteeseen perustuvaa painostusta kuin niillä, jotka jo ennen sotia ovat olleet SAK:ssa. Myönnän sen, että ensimmäisen kerran menettelytapalain käsittelyn yhteydessä yritin vaikuttaa ryhmän kantaan, mutta epäonnistuin siinä täydellisesti. (Naurua). Ulkopuolisissa liitoissa kysymys tällä hetkellä lähinnä siitä, että siellä sos.dem.jäsenet jahkailevat. Kysymys on suurista periaatteista ja käytännön politiikasta yhdistymiskysymyksessä. Täytyy tapahtua melkoisia muutoksia SAK:ssa ennenkuin yhteistyötä voidaan ajatella. SAJ:n väki on tällä hetkellä rauhallista ja määrätietoista. Kukaan ei kai voi kiistää, että SAK tekee voimakasta työtä puolueettamme vastaan. Miksi siis sos.demokraattien pitäisi pysyä SAK:ssa ja rahoittaa tätä työtä? SAK:ssa ei ole enää yhtään kansainvaltaisesti hallittua liittoa. Ne ovat kaikki sieltä lähteneet pois. SAJ:lle olisi eduksi, jos sen toimitsijat eivät kentällä puhuisi niin paljon puolueen sisäisistä linjoista, kuin mitä on viime aikoina tapahtunut.

Ed. Haapasalo: Siihen, että jäseniä on ollut jatkuvasti tulossa SAJ:n riveihin, on ollut varmaan vaikuttamassa myös se, että puolueen taholla, poliittisella rintamalla, on päästy jo osittaiseen yhtenäisyyteen. Vain rakentamalla saadaan vain jotain aikaan. Ei ole oikein, että SAJ:n taholla valmistaudutaan pitkään taisteluun, sillä tämä ei voi olla myöskään vaikuttamatta tuleviin vaaleihin.

Sihteeri Aarre Manninen: Vakuutan, että SAJ:n toimitsijoiden puuttuminen puolueen asioihin tullaan oikaisemaan. Työntekijäin eläkelain parantamisesta työttömyyskassalain uudistamisesta on päästy STK:n kanssa sopimukseen ja SAJ toivoo ryhmän vaikutusta niiden läpiviemiseen eduskunnassa.

Ed. Mattila: Meidän on pyrittävä siihen, että SAJ tulee ensin vahvaksi ja sitten ryhdymme toimimaan yhtymisen puolesta. Tämä hetki ei ole oikea yhtymisasialle. Ammattiyhdistysliikkeessä on nyt kypsymisen aika.

Ed. Kajala: Mielestäni jättäen lähtö alkoi siitä, että puolue teki selvät ulkopoliittiset johtopäätökset. Lausun kiitoksen puolueen puheenjohtajalle oikeasta ulkopoliittisesta analyysistä.

Puh. j. Rafael Paasio: Kunnallisvaalien tulokseen ovat luonnollisesti vaikuttaneet monet eri tekijät ja syyt puolueemme voittoon ovat runsaat. Se voidaan kuitenkin todeta, että luottamus puolueeseen on kasvanut ja se osoittaa puolestaan, että olemme kulkeneet oikeaan suuntaan. Tärkeä on myös havainto, että STT on ollut voimakkaampi magneetti kuin SKT elin. Ay-kysymyksessä katsoisin keskustelun vastaukseksi kysymykseen. Puolueen päätökset asiassa

ovat selvät ja riittävät.

Vakuudeksi:

Raoul Paasio

J. J. Kolomo

Pöytäkirjan tarkastajat:

J. J. Ramin

M. J. Ramin

Altti, Antti

Altti, Jari

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

Altti, Matti

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *1 pka* kuun *22* p:nä 19 *64* klo *16* *Helsingin*
työväestön unionin puolesta.
 Asia:

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	<i>✓</i>		Linna, Ilmari	<i>✓</i>	
Ahonen, Arvo	<i>✓</i>		Manninen, Elis	<i>✓</i>	
Alanko, Kustaa	<i>✓</i>		Matilainen, Kalle	<i>✓</i>	
Ericksson, Gunnar			<i>Matti Lehtonen</i>	<i>✓</i>	
Fagerholm, K.-A.	<i>—</i>	<i>ilms.</i>	Mäkelä, Uljas	<i>✓</i>	
Flinck, Anni	<i>✓</i>		Paasio, Rafael	<i>✓</i>	
Haapasalo, Kalervo	<i>✓</i>		Paasivuori, Tyyne	<i>✓</i>	
Helle, Veikko	<i>✓</i>		Partanen, Ensio	<i>✓</i>	
Hellsten, Voitto	<i>✓</i>		Pesonen, Edvard	<i>✓</i>	
Henriksson, Gunnar	<i>—</i>		Pitsinki, Kaarlo	<i>✓</i>	
Hostila, Sulo	<i>✓</i>		Raunio, Eino	<i>✓</i>	
Kajala, Olavi	<i>✓</i>		<i>Roden Heikki</i>	<i>✓</i>	
Kalavainen, Meeri	<i>✓</i>		Sandelin, Valdemar	<i>—</i>	<i>Pöytäkirja?</i>
Kokkola, Veikko	<i>—</i>		Siltanen, Sylvi	<i>✓</i>	<i>hark.</i>
Koskinen, Artturi	<i>✓</i>		Siren, Eino	<i>✓</i>	<i>ilms.</i>
Käkelä, Valde	<i>✓</i>		Terästö, Edit	<i>✓</i>	
Leskinen, Väinö	<i>✓</i>		Tikkaaja, Väinö	<i>—</i>	
Lindblom, Olavi	<i>✓</i>		Vilponiemi, Väinö	<i>✓</i>	
Lindeman, Lars	<i>✓</i>		Virtanen, Viljo	<i>✓</i>	
			Voutilainen, Uuno	<i>✓</i>	
			Väyrynen, Antero	<i>✓</i>	

P ö y t ä k i r j a, joka pidettiin
sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän ko-
kousesta marraskuun 3 päivänä 1964 kello
17,30.

Puhetta johti Rafael Paasio. Läsnä: katso
liite.

Pöytäkirjan tarkistajat: Siltanen ja Sirén.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja esitti ryhmälle työvaliokun-
nan ehdotuksen ed. Raunion paikan täyttämiseksi valtiovarainvaliokun-
nassa.

Asiasta käytiin seuraava keskustelu:

Ed. Kajala: Valtiovarainvaliokunnassa on otettava huomioon
myös maakunnalliset intressit. Näin ollen ehdotan Väyrysen sijas-
ta varajäseneksi ed. Partasta.

Ed. Alanko: Kannatan työvaliokunnan tekemää ehdotusta.

Ed. Aalto: On rumaa, että Etelä-Hämeeltä viedään paikka val-
tiovarainvaliokunnassa. Näin ollen kannatan Kajalan tekemää ehdotus-
ta.

Ed. Vilponiemi: Mielestäni ei ole syytä kiinnittää tällai-
sessa kysymyksessä liiaksi huomiota maakunnallisiin näkökohtiin.

Ed. Voutilainen: Suomea on muuallakin kuin vain ns. vahvoil-
la alueilla.

Ed. Ahonen: Kuka hoitaa valtiovarainvaliokunnassa maatalous-
asiat?

Ed. Haapasalo: Valtiovarainvaliokunta on jakautunut 8 jaos-

toon ja näin ollen työmäärä on erittäin suuri. Veroasiat ovat meidän ryhmän kannalta tällä hetkellä tärkeimpiä valtiovarainvaliokunnassa. Maatalousasiat on voitu hoitaa terveellä järjellä, vaikka valtiovarainvaliokunnassa ei ole ollut koskaan ammatti-
maanviljelijää.

Ed.Koskinen: On täysin selvää, että valtiovarainvaliokunnassa tarvittaisiin pätevä maatalousasiantuntija, joka ilmeisesti olisi silloin ed. Lindeman. Mutta jos Lindeman valitaan valtiovarainvaliokuntaan, niin silloin tulee maatalousvaliokuntaan paha aukko, jota ei voida täyttää. Näin ollen mielestäni työvaliokunta on menetellyt aivan oikein ja kannatan näin ollen työvaliokunnan ehdotusta.

Ed.Siltanen: Valiokuntaa joudutaan nyt täydentämään vaiheessa, jolloin sen työ on vaikeimmillaan. Tämä merkitsee sitä, että uudelta mieheltä vaaditaan tarmokasta paneutumista asioihin. Kannatan työvaliokunnan tekemää ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi keskustelun päättyneen ja samalla totesi sen, että Kokkola oli tullut yksimielisesti valittua valtiovarainvaliokunnan vakinaiseksi jäseneksi mutta sen sijaan varajäsenen paikasta olisi äänestettävä, koska työvaliokunnan ehdotuksen lisäksi oli tehty, kannatettu ehdotus ed. Partasen valitsemiseksi. Äänten laskijoiksi valittiin edustajat Terästö, Hellsten ja Alanko. Lippuäänestyksen tulos oli seuraava: ed. Väyrynen 13 ääntä, ed. Partanen 11 ääntä, tyhjiä 3. Puheenjohtaja totesi ed. Väyrysen tulleen valituksi varajäseneksi valtiovarainvaliokuntaan.

2 §.

Työvaliokunnan ehdotukset kyselyn jättämiseksi hallitukselle sosiaalisesta asuntotuotannosta sekä ehdotus metsäpalkkatoimikunnaksi hyväksyttiin yksimielisesti.

3 §.

Pikkujoulutoimikuntaan valittiin edustajat Edith Terästö, Voutilainen, Virtanen, Mäkelä, Lyyli Aalto sekä kokoonkutsujana ed. Vilponiemi.

4 §.

Toveri Rikkarin hautajaisiin ryhmän edustajiksi valittiin edustajat Mattila ja Ahonen.

Vakuudeksi:

Rapael Parris

J. J. Holanen

Pöytäkirjan tarkistajat:

J. J. Holanen

Sylen Piltanen

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *maas* kuun *3* p:nä 19*64* klo *17.30.*

Asia:

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	<i>L</i>		Linna, Ilmari	<i>L</i>	
Ahonen, Arvo	<i>L</i>		Manninen, Elis	<i>L</i>	
Alanko, Kustaa	<i>L</i>		Matilainen, Kalle	<i>ilmi</i>	
Ericksson, George			<i>Matilainen, Kalle</i>	<i>L</i>	
Fagerholm, K.-A.	<i>ilmi</i>		Mäkelä, Uljas	<i>L</i>	
Flinck, Anni	<i>L</i>		Paasio, Rafael	<i>L</i>	
Haapasalo, Kalervo	<i>L</i>		Paasivuori, Tyyne	<i>L</i>	
Helle, Veikko	<i>L</i>		Partanen, Ensio	<i>L</i>	
Hellsten, Voitto	<i>L</i>		Pesonen, Edvard	<i>L</i>	
Henriksson, Gunnar	<i>L</i>		Pitsinki, Kaarlo	<i>ilmi</i>	
Hostila, Sulo	<i>ilmi</i>		Raunio, Eino	<i>L</i>	
Kajala, Olavi	<i>L</i>		<i>Roden, Akseli</i>	<i>L</i>	
Kalavainen, Meeri	<i>L</i>		Sandelin, Valdemar	<i>L</i>	
Kokkola, Veikko	<i>L</i>		Siltanen, Sylvi	<i>L</i>	
Koskinen, Artturi	<i>L</i>		Siren, Eino	<i>L</i>	
Käkelä, Valde	<i>L</i>		Terästö, Edit	<i>L</i>	
Leskinen, Väinö	<i>L</i>		Tikkala, Väinö	<i>L</i>	
Lindblom, Olavi	<i>L</i>		Vilponiemi, Väinö	<i>L</i>	
Lindeman, Lars	<i>L</i>		Virtanen, Viljo	<i>L</i>	
			Voutilainen, Uuno	<i>L</i>	
			Väyrynen, Antero	<i>L</i>	

*Pöytäkirjan
tark.*

P ö y t ä k i r j a sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kokouksesta marraskuun

5 päivänä 1964 kello 16.00

Puhetta johti Rafael Paasio. Läsnä: katso liite.

Pöytäkirjan tarkistajat Edith Terästö ja Väinö Vilponiemi.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen ryhmä hyväksyi yksimielisesti työvaliokunnan ehdotukset osallisyumisesta vahtimestari Toivo Achrénin lähtölahjaan ja lahjoitukset Työväen Akatemialle ja Voionmaan Opistolle sekä ehdotuksen puolueen edustajiksi Alkon hallintoneuvoston sekä ryhmän neuvottelijoiksi sokerilaista.

2 §.

Ed. Sandelin toivoi, että ryhmä ottaisi kannan suhtautumisesta ehdotettuihin puolustusmäärärahoihin ja niiden kohdalla ehdotettuihin supistuksiin.

Ed.Kokkola: Hallitus aikoo saada puolustusmäärärahojen kohdalla säästöä siten, että vapaaehtoisia ei oteta, joka merkitsee noin 2000 miehen vähennystä, mutta koska nämä vapaaehtoiset ovat suurelta osaltaan opiskelijoita, tulisi mielestämme meidän vaatia tältä osin määrärahan palauttamista ja siinä tapauksessa, että hallitus katsoo välttämättömäksi säästön, niin se olisi tehtävä perushankintamäärärahojen kohdalla.

Ed.Virtanen: Meidän on tässä yhteydessä vaadittava myös asevelvollisten päivärahan korottamista.

Ryhmä hyväksyi yksimielisesti ed. Kokkolan ja Virtasen ehdo-

tukset toimintaohjeiksi valtiovarainvaliokunnan jäsenille.

3 §.

Ryhmä hyväksyi yksimielisesti työvaliokunnan ehdotuksen Edith Terästön valitsemiseksi lakivaliokuntaan ja ed. Veikko Mattilan valitsemiseksi tarkistajiin ed. Väyrysen tilalle.

4 §.

Ed.Kokkola kertoi väliaikatietoja markkinoimisrahastolakia käsittelevästä toimikunnasta todeten mm., että sos.demokraattisten neuvottelijoiden taholta on esitetty, että kuluttajien on saatava muodossa tai toisessa kompensatio siitä, että ne ovat joutuneet kärsimään siitä, että hallitus sopimuksesta huolimatta oli korottanut margariinin hintaa.

Sos.dem.ryhmän taholta on esitetty kirjallista sopimusta, jossa myös todettaisiin, että margariinin hintaa v.1965 aikana saisi korottaa tiettyjä markkamäärää korkeammaksi. On myös meidän taholtamme vaadittu kuluttajajäseneten lisäämistä markkinoimisrahaston johtokunnassa. Kuluttajille annettavan kompensaation kohdalla muodostuu vaikeimmaksi kysymys siitä, miten tällainen kompensatio annetaan. Kommunistit ovat mm. esittäneet sitä, että vanhuksille jaettaisiin erityisiä voiestokortteja.

Ed.Väyrynen: Olisi saatava voim tuotanto laskemaan. Nyt meillä on mahdollisuus pakottaa muut ottamaan lusikka kauniiseen käteen, koska vasemmisto voi tarvittaessa äänestää lain lepäämään yli vaalien.

Puheenjohtaja Paasio: Ainoa keino maatalouden ylituotantopulmien ratkaisemiseksi on pienviljelysvaltaisen maanviljelyksen vähentäminen. Totuushan on se, että meillä tällä hetkellä on yli

200 000 nautaa liikaa. Tässä vaiheessa ei liene muuta keinoa

kuin ryhtyä pelaamaan voi- ja margariinihintasuhteella.

Ehdottaisin, että neuvottelijat oikeutettaisiin jatkamaan edelleen neuvotteluja ja tuomaan ryhmään selvän ehdotuksen.

Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

5 §.

Ed. Siren selvitti ryhmälle perintölakivaliokunnan mietinnön pääkohtia ehdotukseksi uudeksi perintökaareksi.

Vakuudeksi:

Rapart Paasio

J. J. Kolomo

Pöytäkirjan tarkistajat:

Eait Terasla

Väinö Viljainen

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *maas* kuun *5* p:nä 19*64* klo *16*

Asia:

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	<i>C</i>		Linna, Ilmari	<i>ilmi</i>	
Ahonen, Arvo	<i>C</i>		Manninen, Elis	<i>C</i>	
Alanko, Kustaa	<i>C</i>		Matilainen, Kalle	<i>C</i>	
Ericksson, Georg			<i>Matthila veikko</i>	<i>C</i>	
Fagerholm, K.-A.	<i>ilmi</i>		Mäkelä, Uljas	<i>C</i>	
Flinck, Anni	<i>ilmi</i>		Paasio, Rafael	<i>C</i>	
Haapasalo, Kalervo	<i>-</i>		Paasivuori, Tyyne	<i>C</i>	
Helle, Veikko	<i>-</i>		Partanen, Ensio	<i>-</i>	
Hellsten, Voitto	<i>C</i>		Pesonen, Edvard	<i>C</i>	
Henriksson, Gunnar	<i>-</i>		Pitsinki, Kaarlo	<i>C</i>	
Hostila, Sulo	<i>C</i>		Raunio, Eino	<i>ilmi</i>	
Kajala, Olavi	<i>C</i>		<i>Roden Akseli</i>	<i>C</i>	
Kalavainen, Meeri	<i>C</i>		Sandelin, Valdemar	<i>C</i>	
Kokkola, Veikko	<i>C</i>		Siltanen, Sylvi	<i>C</i>	
Koskinen, Artturi	<i>C</i>		Siren, Eino	<i>C</i>	
Käkelä, Valde	<i>C</i>		Terästö, Edit	<i>C</i>	
Leskinen, Väinö	<i>-</i>		Tikkaaja, Väinö	<i>C</i>	
Lindblom, Olavi	<i>-</i>		Vilponiemi, Väinö	<i>C</i>	
Lindeman, Lars	<i>C</i>		Virtanen, Viljo	<i>C</i>	
			Voutilainen, Uuno	<i>C</i>	
			Väyrynen, Antero	<i>C</i>	

*Pöytäkirja
tark.*

raattisen eduskuntaryhmän kokouksesta marras-
kuun 19 päivänä 1964.

Puheenjohtaja: Paasio. Läsnä: katso liite.

Pöytäkirjan tarkistajat edustajat Viljo Vir-
tanen ja Uki Voutilainen. Asiantuntijana
läsnä johtaja Olavi Salonen.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja luovutti puheenvuoron
johtaja Saloselle toivottaen hänet samalla tervetulleeksi ryhmään.

Johtaja Olavi Salonen selosti seikkaperäisesti käytyjä ns.
rasvaneuvotteluja eli neuvotteluja uudeksi markkinointirahasto-
laiksi. Hän esitteli myös tehdyn sopimusluonnoksen ja ilmoitti
samalla, että pääministeri Virolainen oli pyytänyt ryhmän hyväksy-
mistä tai hylkäämistä kello 17.30 mennessä samana päivänä.

Asiasta käytiin seuraava keskustelu:

Ed. Henriksson: Näyttää siltä, että tällaisella kompensilla
olemme saaneet kuluttajille sellaista, mitä ei muuten nykyisillä
voimasuhteilla saataisi aikaan. On muistettava, että porvarit
voivat näitä asioita, jotka nyt tultaisiin hoitamaan markkinoin-
tirahaston puitteissa muutenkin budjetin kautta yksinkertaisel-
la ääntenenemmistöllä.

Ed. Väyrynen: Olisi ehkä taktillisesti oikein, että pääminis-
teri Virolaiselle ilmoitettaisiin, että ryhmä ei voi hyväksyä
rasvakohdan 2 momenttia, koska se merkitsisi huojuennusta aikaisem-

paan ja tämä kohta jätettäisiin harkittavaksi aina äänestyksiin asti.

Asiasta käytettiin vielä muutama lyhyt puheenvuoro ja puheenjohtaja Paasio totesi, että ryhmä näyttää yksimielisesti pitävän kiinni siitä, että ns. helmikuun sopimuksesta ei ole mahdollisuutta tällä hetkellä tinkiä ja näin ollen neuvottelijat valtuutettiin pyrkimään täsmällisempään muotoon ns. rasvakohdan 2 momentin suhteen ja ilmoittamaan, että ryhmä pitää kiinni aikanaan tehdyistä sopimuksista.

2 §.

Työvaliokunnan ehdotukset valtiontilintarkastajiksi ja Suomen Pankin tilintarkastajiksi vuodelle 1965 hyväksyttiin yksimielisesti.

3 §.

Ryhmä hyväksyi yksimielisesti työvaliokunnan ehdotuksen rinnakkaislakialoitteeksi uudeksi metsäpalkkalaiksi.

4 §.

Edustaja Viljo Virtanen ilmoitti ryhmälle, että valiokunnan sos.dem.edustajat olivat jättäneet valiokunnan ehdotukseen uudeksi kirkkolaiksi oman vastalauseensa. Hän selvitteli myös tämän vastalauseen perusteita.

Ed.Mattila: Vaikka olenkin henkilökohtaisesti sitä mieltä, että tällaista kirkkolakia ei pitäisi hyväksyä, niin luultavasti ei ole viisasta, että sen hylkäämistä ehdotetaan sos.dem.eduskuntaryhmän taholta.

Ed.Flinck: Ihmettelen sitä, että valiokuntaryhmä on ottanut lakiin nähden hylkäävän kannan.

Ed.Virtanen: Olen varma siitä, että sos.demokraattiset kristityt ovat näin huonoa kirkkolakia vastaan, mutta tietenkin tässä tapauksessa olisi parasta antaa ryhmän jäsenille äänestyksissä vapaat kädet.

Ed.Fagerholm: Olisi tehtävä ryhmän taholta aloite siitä, että niin kauan kuin kirkko kuuluu valtioon, on kaikkien kansanedustajien saatav päättää myös kirkkolaista ynnä muista kirkon asioista.

Ed.Partanen: Mielestäni ryhmän taholta olisi käytettävä arvostelevia puheenvuoroja, mutta ei äänestettävä lakia vastaan, vaan sen sijaan tulisi ryhmän ehdottaa pontta, jossa toivottaisiin syvälle käyviä ja demokrattisia uudistuksia kirkkolakiin.

Ed.Kajala: Mielestäni valiokuntaryhmän vastalause on täysin asiallinen ja esitetty positiivisesti. Emmehan voi hylätä oikeita periaatteita vain sillä perusteella, ettemme niitä voittaisi äänestyksissä.

Sen jälkeen kun oli vielä todettu, että kirkkolain suhteen ei voida enää isossa salissa tehdä mitään muutoksia, voidaan vain joko hyväksyä tai hylätä, ryhmä päätti antaa kaikille edustajilleen vapaat kädet tässä äänestyksessä. Lisäksi puheenjohtaja Paasio velvoitettiin ottamaan selvää siitä, onko mahdollista, että kaikki edustajat voisivat osallistua äänestykseen äänestettäessä ponnesta.

Vakuudeksi:

Raafel Paasio

J. Holm

Pöytäkirjan tarkistajat:

U. Rautajärvi

Ed. Virtanen

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *marras* kuun *19* p:nä 19*64* klo *16*

Asia:

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Lyyli	<i>ilm.</i>		Linna, Ilmari	—	
Ahonen, Arvo	<i>C</i>		Manninen, Elis	<i>ilm.</i>	
Alanko, Kustaa	<i>C</i>		Matilainen, Kalle	<i>C</i>	
Eriksson, Georg			<i>Mahtila Veikko</i>	<i>C</i>	
Fagerholm, K.-A.	<i>C</i>		Mäkelä, Uljas	<i>C</i>	
Flinck, Anni	<i>C</i>		Paasio, Rafael	<i>C</i>	
Haapasalo, Kalervo	<i>C</i>		Paasivuori, Tyyne	<i>C</i>	
Helle, Veikko	<i>C</i>		Partanen, Ensio	<i>C</i>	
Hellsten, Voitto	—		Pesonen, Edvard	<i>C</i>	
Henriksson, Gunnar	<i>C</i>		Pitsinki, Kaarlo	—	
Hostila, Sulo	<i>C</i>		Raunio, Eino	<i>ilm.</i>	
Kajala, Olavi	<i>C</i>		<i>Rodén Aleks.</i>	<i>ilm.</i>	
Kalavainen, Meeri	<i>C</i>		Sandelin, Valdemar	<i>C</i>	
Kokkola, Veikko	<i>C</i>		Siltanen, Sylvi	<i>C</i>	
Koskinen, Artturi	<i>C</i>		Siren, Eino	<i>C</i>	
Käkelä, Valde	<i>C</i>		Terästö, Edit	<i>C</i>	
Leskinen, Väinö	—		Tilkanen, Väinö		
Lindblom, Olavi	<i>ilm.</i>		Vilponiemi, Väinö	<i>C</i>	
Lindeman, Lars	—		Virtanen, Viljo	<i>C</i>	
			Voutilainen, Uuno	<i>C</i>	
			Väyrynen, Antero	<i>C</i>	

*Pöytäkirja
tark.*

P ö y t ä k i r j a sosialidemok-
raattisen eduskuntaryhmän kokouksesta

marraskuun 24 päivänä 1964 kello 16.45.

Puheenjohtaja: Rafael Paasio. Läsnä: kat-
so liite.

Pöytäkirjan tarkistajat: edustajat Ante-
ro Väyrynen ja Lyyli Aalto.

1 §.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja Paasio kertoi puoluetoimi-
kunnan terveisinä, että puoluetoimikunta suosittelee ryhmälle, että
margariinin hinta vaadittaisiin edellisen elokuun tasolle ja että
vaadittaisiin lupaus siitä, että margariinin hintaa ei nosteta
v.1965 aikana.

Puheenjohtaja Paasio totesi edelleen, että näyttää siltä, että
ellei sopimusluonnosta, joka neuvotteluissa on tehty, hyväksytä,
niin lakiesitys peruutetaan.

Asiasta käytiin seuraava keskustelu:

Ed.Kokkola: Hallituksella ei näytä olevan mahdollisuuksia voin
hinnan alentamiseen ja takuitten antamiseen siitä, että sitä ei
maksettaisi seuraavassa helmikuussa maatalouden hintoja tarkistet-
taessa. Mutta mielestäni siitä huolimatta, hallitus taisi nyt joutua
seinään vasten. Ja mielestäni hallitus tulee olemaan erittäin suu-
rissa vaikeuksissa, jos se pyrkii hoitamaan asiat budjettitietä.

Ed.Raunio: Olisi vain hyväksi, että maatalouden markkinointi-
rahastoa ei saataisi aikaan, vaan hallitus joutuisi suorittamaan
järjestelyt budjettitietä, nim. silloin nähtäisiin koko kaameudes-
saan se rahamäärä, joka tukiaisina tulee maataloudelle. Tämä voi-

si aiheuttaa myös moitteita EFTAn taholta, mikä lienee terveellistä meidän maatalouspolitiikkaa hoitaville.

Ed.Flinck: Olen saanut kuulla, että kommunistit riemuitsevat jo siitä, että meidän ja hallituksen kesken on tehty asiasta lehmän-kauppoja.

Puheenjohtaja Paasio: Asia näyttää olevan ryhmän kannalta selvä. Kysymys on enää vain menettelytavasta. Ilmoitetaanko kantamme heti, vai vasta eduskuntakäsittelyn vaiheessa. Ryhmän päätös: Ryhmä vaatii margariinin hinnan pudottamista elokuun tasolle sekä sen lisäksi voita ei saa, voin hintaa ei saa nostaa, v:n 1965 aikana ja ellei tähän suostuta asia on ryhmän osalta loppuun käsitelty.

2 §.

Puheenjohtaja ilmoitti ryhmälle, että maataloustulolakia valmistelevaan toimikuntaan Virolainen on varannut edustuksen vasemmistolle seuraavasti: sos.dem.eduskuntaryhmästä 1 jäsen, SKDL:stä 1, SAK:sta 1 ja SAJ:stä 1 jäsen.

3 §.

Puheenjohtaja ilmoitti ryhmälle, että Virolaiselle tiedoksi on saatettu sos.dem eduskuntaryhmän käsitys maaherrakysymyksestä. Virolainen ilmoitti pitävänsä arvossa käsityksiämme mutta oli myös samalla ilmoittanut, että asian ratkaisee yksin tasavallan presidentti.

4 §.

Puheenjohtaja kertoi ryhmälle radion johtaja-neuvotteluista mainiten, että edelleen kaavailut viittaavat siihen, että yleisradion pääjohtajaksi tulisi maist. Reino S.Repo. Hänen varamiehekseen

nykyinen johtaja Vennola ja talousjohtajaksi meidän ehdokkaamme Vallila ja kommunisteista tulisi mahdollisesti Lennart Kivi hoitamaan sosiaalikysymyksiä.

Ed.Flinck: Onko meillä syytä pitää kiinni Vallilasta, koska eri tahoilta on häneen kohdistettu arvostelua ja eräitä kysymyksiä hänen kohdaltaan on auki, jotka tällä hetkellä ovat käsiteltävänä korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

5 §.

Ed.Matilainen toi ilmi tyytyväisyytensä sen vuoksi, että ryhmä oli ilmoittanut pääministerille kantansa maaherra-kysymyksestä ja ilmoitti lisäksi, että Kymenmaakunta tulee saattamaan käsityksensä valtioneuvoston tietoon.

Ed. Kajala: Meidän tulee ryhtyä määrätietoisesti opponeeraamaan sitä väärää kehityssuuntausta vastaan, joka saatettu alulle maaherra-nimityspolitiikassa. Tämä asia olisi lähinnä hoidettava lehdistön kautta, mutta meidän oma lehdistömme ei missään tapauksessa saisi sortua suosittelemaan sos.demokraattia, koska tästä olisi meille tiettyä haittaa porvareiden käyttämässä propagandassa.

6 §.

Ed.Alanko ilmoitti, että kansaneläkelaitoksessa joht.Hillilän paikka on vapaa ja mahdollisesti sos.dem.ryhmän tulisi tehdä jotain, jos tälle paikalle voitaisiin saada meille mieleinen mies.

7 §.

Ed.Lyyli Aalto ihmetteli sitä, miksi meidän valtiovarainvaliokunnan jäsenet eivät olleet yhtyneet SKDL:n vastalauseeseen, joka koski valtion obligaatioiden verovapautta kunnallisverotuksessa.

Ed.Kokkola vastasi tähän, että laki on ollut voimassa jo 10 vuotta ja aina, jos talletuksilla on ollut verovapaus, on se ollut myös valtion obligaatioilla.

Ed.Virtanen oli samaa mieltä kuin ed. Lyyli Aalto ja totesi, että olemme aikanaan ilmoittaneet kantanamme, että valtio ei saisi paikata taskujaan kunnalle kuuluvilla varoilla. Mielestäni voitaisiin suuressa salissa olla SKDL:n vastalauseen kannalla.

Ed.Lyyli Aalto: Pyydän ainakin omalta kohdaltani vapaita käsiä.

Ed.Sandelin: On muistettava myös seuraavien vaalien jälkeistä aikaa.

Ryhmän päätös: Mainitusta SKDL:n vastalauseesta äänestettäessä ryhmän jäsenillä vapaat kädet.

8 §.

Ed.Matilainen ilmoitti ryhmälle, että sos.dem.valiokuntaryhmä oli työllisyyskertomuksen käsittelyn yhteydessä vastustanut ns. risusavottojen rahoittamista valtion kustannuksella.

Ed.Koskinen: Joku uskonto pitää meilläkin olla. Näin ollen meidän tulee ehdottomasti olla valiokuntaryhmän kannalla.

Valiokuntaryhmän toimenpiteet risusavotta-kysymyksessä hyväksyttiin.

9 §.

Ed. Kajala ilmoitti ryhmälle, että ryhmän sihteeri Kolamo tulee matkustamaan Moskovaan 26.11. ja osallistumaan siellä Neuvostoliiton ja Suomen nuorison ystävyysseminaariin, ja toivoi, että Kolamo voisi esittää siellä, jos on tarpeellista, ryhmän tervehdyksen tälle seminaarille.

Ryhmä päätti jättää asian puheenjohtajan harkintaan.

Pöytäkirjan tarkistettiin ja hyväksyttiin
Raport. Paasio
Lyyli Aalto

Vakuudeksi:

S. J. Kolamo

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *maas* kuun *24* p:nä 19*64* klo *16.45*

Asia:

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
<i>Tark.</i> Aalto, Lyyli	<i>✓</i>		Linna, Ilmari	<i>✓</i>	
Ahonen, Arvo	<i>✓</i>		Manninen, Elis	<i>✓</i>	
Alanko, Kustaa	<i>✓</i>		Matilainen, Kalle	<i>✓</i>	
Ericksson, Georg			<i>Matila</i> Mäkelä, Uljas	<i>✓</i>	
Fagerholm, K.-A.	<i>✓</i>		Paasio, Rafael	<i>✓</i>	
Flinck, Anni	<i>✓</i>		Paasivuori, Tyyne	<i>✓</i>	
Haapasalo, Kalervo	<i>✓</i>		Partanen, Ensio	<i>✓</i>	
Helle, Veikko	<i>✓</i>		Pesonen, Edvard	<i>✓</i>	
Hellsten, Voitto	<i>✓</i>		Pitsinki, Kaarlo	<i>✓</i>	<i>ilm.</i>
Henriksson, Gunnar	<i>✓</i>		Raunio, Eino	<i>✓</i>	
Hostila, Sulo	<i>✓</i>		<i>Rodun Kulu</i> Sandelin, Valdemar	<i>✓</i>	
Kajala, Olavi	<i>✓</i>		Siltanen, Sylvi	<i>✓</i>	
Kalavainen, Meeri	<i>✓</i>		Siren, Eino	<i>✓</i>	
Kokkola, Veikko	<i>✓</i>		Terästö, Edit	<i>✓</i>	
Koskinen, Artturi	<i>✓</i>		Tikkaja, Väinö	<i>✓</i>	
Käkelä, Valde	<i>✓</i>		Vilponiemi, Väinö	<i>✓</i>	
Leskinen, Väinö	<i>✓</i>		Virtanen, Viljo	<i>✓</i>	
Lindblom, Olavi	<i>✓</i>	<i>ilm.</i>	Voutilainen, Uuno	<i>✓</i>	
Lindeman, Lars	<i>✓</i>		Väyrynen, Antero	<i>✓</i>	<i>Tark.</i>

Pöytäkirja sos.dem.eduskuntaryhmän kokouksesta, torstaina, joulukuun 3 päivänä 1964 klo 16 ryhmän työhuoneessa. Puhetta johti ryhmän puheenjohtaja Paasio ja pöytäkirjan laati kansanedustaja Meeri Kalavainen. Saapuvilla oli 28 ryhmän jäsentä.

1 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Todettiin saapuvilla olevan 28 ryhmän jäsentä. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin edustajat Aalto ja Ahonen.

2 §.

Puheenjohtaja ilmoitti, että pääministeri Virolainen oli kutsunut ryhmän Kesärantaan torstaina joulukuun 17 päivänä klo 18. Kutsu otettiin vastaan. Merkittiin.

3 §.

Valiokunnissa olevat asiat

Haapasalo: Lakiesitys ammattikasvatushallituksesta joutunee ehkä lausunnolle sivistysvaliokuntaan. Jos niin tapahtuu, lain käsittely viivästyy.

Kajala: virkamieshallituksen antama esitys oli parempi. Keskitys on hyvä asia koulutoimen kohdalla. Tämä olisi asteittain toteutettava koko opetustoimen osalta.

Partanen: aikaisemman hallituksen antaman esityksen kohdalla oli ristiriitoja näiden suunnitelman kanssa, jotka liittyvät kouluuudistusohjelmaan, sen vuoksi virkamieshallituksen esitys peruutettiin. Nyt annetussa muodossa laki pitäisi hyväksyä.

Kokkola: kouluhallituksessa on eri osastoja. Sinne pitäisi myös

sijoittaa ammattikasvatusosasto. Helpottaisi mm. palkkauskysymysten hoitoa kunnissa sekä ylituntipalkkioiden samankaltaistamista. Haapasalo: ammattikoulujen opettajilla on erittäin raskas työtaakka. Vanhentuneeseen kouluhallitukseen ei ammattikasvatushallitusta pidä sijoittaa. Ammattikoulu on nopeasti kehittyvä koulumuoto.

Kokkola: se kitka on poistettava, mikä ilmenee kouluhallituksen ja ammattikasvatusta hoitavien viranomaisten välillä.

Lähetystö: maalauskunnista koottu, pohjois-Pohjanmaan hallavahinkoja koskeva lähetystö. Lähetystöä edusti 45 eri kuntaa. Esittivät mm., että verihelpotuksia ei voida sallia hallavahinkoja kärsineille, koska kuntien talous siten menisi sekaisin. Tilakohmainen korvausmuoto on ainoa ja oikeudenmukainen. Esittivät: yleisen katovahinkojärjestelmän aikaansaamista, minkä puitteissa voisi ~~maha~~ tulla korvattavaksi halla, tullien ja raesateiden aiheuttamat vahingot.

Keskustelu ammattikasvatushallituksesta jatkuu.

Aalto: kannatti Haapasaloa, että kouluhallitukseen ei ammattikasvatusasioita voida nyt vielä viedä. Vanhoillinen laitos. Hyväksyi lakiehdotuksen ammattikasvatushallituksesta.

Kajala: opetushallinto tarvitsee uusia tuulia. Ammattikasvatusosasto pysyy paremmin seuraamaan aikaansa, jos se sidottaisiin kouluhallitukseen.

Partanen: ei ammattikasvatusasioita kouluhallitukselle ole missään esitetty. Aikanaan ammattikasvatusosasto ja koulutoimi kokonaisuudessaan tulee opetusministeriön alaisuuteen. - Keskustelu tästä asiasta päättyi.

4 §.

Haapasalo esitti Savon Sellua koskevaa lakialoitetta

Totesi: on kysymys metsävaroista sekä onko yritys taloudellinen. Enso-Gutzeit vastustaa uuden yrityksen suunnitelmia ja rakentamista. Yrityshanke on nyt vastatuulella. Yrityksen rahoitus on myös melko hataralla pohjalla. Työllisyyslain puitteissa koetaan mahdollisesti edistää hanketta. Valtion varoja tarvitaan tässä vaiheessa. Hanke ei näytä lupaavalta.

Matilainen: yrityshanke on rakennettu heikolle pohjalle.

Me emme voi ottaa täysin avustavaa kantaa yritykseen..

Sandelin: Asiaan on saatava puolueeton tutkimus, jotta kaikki tietävät, millaisesta yrityksestä on kysymys. Siten vältetään jälkiarvioinneilta.

Virtanen: Jos Savon Sellusta tulee valtion yritys, se on tutkittava perusteellisesti. Totuutta on katsottava silmiin, koska nykyinen pohja on heikko. Yritys otettava valtion haltuun. Valtion etujen valvonta oltava tarkka.

5 §.

Lindeman: maatalouden perusluottolaki on nyt valmistunut suuresta valiokunnasta. Selosti lyhyesti lain sisältöä. Kommunistien esitys on täysin ristiriidassa lain hengen kanssa. Heidän käsityksensä mukaan lainaa pitäisi antaa 10:een eri kohtaan, Jos näin menetellään laki ei olisi perusluottolaki.

Linna: puolueen maaseutuvaltuuskunnan kanssa oltu yhteistyössä, kun laki käsiteltiin maatalousvaliokunnassa. Vastaa puolueemme ohjelmakysymyksistä ottamaa kantaa. Tilakoon suurentamiskysymys toteutuu tämän lain puitteissa. Tilojen osittamisrajoituslakia odotetaan myös.

Pitsinki: maatalousyksikköjen suurentaminen on pyrkimyksemme. Epäili lain tehokasta toteuttamista maatalouden hyväksi. Korkoerojen korvaaminen valtion varoista on uusi. Kokeilua puuttuu. Ehdotti lain säätämistä kolmivuotiseksi. Sillä ajalla saadaan riittäviä kokemuksia lain toteuttamisesta.

Lindeman: vastusti Pitsinkin esitystä. Määräaikaissysteemillä ei tätä asiaa palvella.

Koskinen: ei ole syytä lähteä muuttamaan nyt käsiteltävää lakia.

Partanen: antoi tunnustuksen siitä, että puolueen erikoisjaostoa on käytetty hyväksi. Yhtyi Lindemanin kantaan.

Manninen: kysyi, saadaanko ulkomaista luottoa lain toteuttamiseksi.

Pitsinki: ei epäillyt, etteikö laki ole hyvä. Korkoerokysymys on uusi, pelkäsi sen leviävän muidenkin lakien piiriin. Toivoi kokemuksia, sen vuoksi ehdotti laista määräaikaishlakia.

Aalto: paljonko lain toteuttaminen vaatii käytännössä varoja?

Pyysi saada äänestää tyhjää, koska ei ymmärrä maatalousasioita.

Virtanen piti lakia oikeaan osuneena maatalouden piiriin kuuluvana kysymyksenä.

Sandelin: ulkomainen luotto ja organisaatiokysymys olivat kysymyksiä, joihin Raunio kiinnitti huomiota, kun laki oli valtiovarainvaliokunnassa lausunnolla.

Pitsinki: annetaan sisärosuuslainoja, mutta ollaan varovaisia, senvuoksi piti kiinni määräaikaishlaista.

Vilponiemi korosti maatalouttamme koskevaa ohjelmaa puolueen puitteissa. Tiedusteli, että missä viipyy maatalouden osittamisrajoituslaki, onko lupauksia saatu ?

Paasio: lupaus on siitä saatu, työ on valmistelun alaisena. Tulee eduskuntaan kevätpuolella, niin on pääministeri luvannut.

Siren: osa tämän lain varoista tulee asutuskeskuksiin sisärosuuslainojen muodossa.

Paasivuori ei peltoalan suurentaminen saa olla kysymyksessä. Saa-ko vapaat kädet äänestyksessä.

Paasio: ei peltoalaa lisätä, tilan pinta-alaa suurennetaan, jotta nykyaikaisilla koneilla voi niillä suorittaa työtä. Vaikuttaa kuluttajahintoihin, koska maatalouden piiristä vapautuu turhaa työvoimaa. Tämä laki on asutuskeskusten laki.

Lindeman: tilojen osittamisrajoituslaki tulee valtiolle kalliiksi.

Virtanen: ei vapaita käsiä, koska on puolueen ohjelmakysymysten mukainen.

Paasio: ryhmä asettuu puoltamaan lain hyväksymistä.

7 §.

Käkelä: esitteli vielä moottoriajoneuvoverolakia. Esillä valtiovarainvaliokunnan asianomaisessa jaostossa. Rodenin aloite ollut tällä hetkellä myötätuulessa. Työ on tämän lain puitteissa vasta alkuvaiheessa.

Kokous päättyi kello 18.35.

Vakuudeksi:

Puheenjohtaja

Rafael Paasio
Rafael Paasio

Sihteeri

Meeri Kalavainen
Meeri Kalavainen

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous *jaule* kuun *3* p:nä 19*64* klo *16*

Asia: *Ryhmäkokous*

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aalto, Lyyli			✓ Linna, Ilmari		
✓ Ahonen, Arvo			✓ Manninen, Elis		
✓ Alanko, Kustaa			✓ Matilainen, Kalle		
Henriksson, Gunnar			✓ <i>Mattila, Veikko</i>		
— Fagerholm, K.-A.			— Mäkelä, Uljas		
— Flinck, Anni			✓ Paasio, Rafael		
✓ Haapasalo, Kalervo			✓ Paasivuori, Tyyne		
✓ Helle, Veikko			✓ Partanen, Ensio		
— Hellsten, Voitto			✓ Pesonen, Edvard		
— Henriksson, Gunnar			✓ Pitsinki, Kaarlo		
— Hostila, Sulo			— Raunio, Eino		
✓ Kajala, Olavi			— <i>Rodén, A.</i>		
✓ Kalavainen, Meeri			✓ Sandelin, Valdemar		
✓ Kokkola, Veikko			✓ Siltanen, Sylvi		
✓ Koskinen, Artturi			✓ Siren, Eino		
✓ Käkälä, Valde			✓ Terästö, Edit		
— Leskinen, Väinö			 		
— Lindblom, Olavi			✓ Vilponiemi, Väinö		
✓ Lindeman, Lars			✓ Virtanen, Viljo		
			✓ Voutilainen, Uuno		
			✓ Väyrynen, Antero		

Suinas

Mattalla

Suinas

Mattalla

Suinas